

دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۸/۶/۲۸ کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی با حضور دادستان یا یکی از دادیاران یا معاونان وی به عمل می‌آید و در مورد آراء حقوقی وفق قانون آئین دادرسی مربوط خواهد بود.

▣ تبصره ۱- اگر در دادگاه تجدید نظر متهم بی گناه شناخته شود حکم بدوی فسخ و متهم تبرئه می‌گردد، هر چند که درخواست تجدید نظر نکرده باشد و در این صورت اگر متهم در زندان باشد فوراً آزاد می‌شود.

▣ تبصره ۲- هرگاه دادگاه تجدید نظر پس از رسیدگی محکوم علیه را مستحق تخفیف مجازات بداند ضمن تأکید حکم بدوی مستدلاً می‌تواند مجازات او را تخفیف دهد، هر چند که محکوم علیه تقاضای تجدید نظر نکرده باشد.

▣ تبصره ۳- در امور کیفری موضوع مجازات‌های تعزیری یا بازدارنده مرجع تجدید نظر نمی‌تواند مجازات مقرر در حکم بدوی را تشدید کند، مگر اینکه دادستان یا شاکی خصوصی درخواست تجدید نظر کرده باشد.

▣ تبصره ۴- اگر حکم تجدید نظر خواسته از نظر محاسبه محکوم به یا خسارات تعیین مشخصات طرفهای دعوا یا تعیین نوع و میزان مجازات و تطبیق عمل با قانون متضمن اشتباهی باشد که به اساس حکم لطمه‌ای وارد نسازد، مرجع تجدید نظر با اصلاح حکم آن تأیید می‌نماید و تذکر را به دادگاه بدوی خواهد داد.

● ماده ۲۳- دیوانعالی کشور در مورد درخواست تجدیدنظر به ترتیب زیر اقدام می‌نماید.

۱- اگر حکم مطابق قانون و دلائل موجود در پرونده باشد آنرا تأیید و جهت اجرا به دادگاه صادر کننده حکم اعاده می‌گردد.

۲- هرگاه رأی از دادگاه فاقد صلاحیت ذاتی صادر شده باشد یا برخلاف قانون صادر شده یا رعایت تشریفات قانونی در آن نشده باشد و عدم رعایت تشریفات مذکور به درجه‌ای از اهمیت باشد که رأی را از اعتبار قانونی بیاندازد یا بدون توجه به دلائل یا مدافعات اصحاب دعوی یا با نقص تحقیقات صادر شده باشد رأی را نقض و به شرح زیر اقدام می‌نماید:

الف- اگر عملی که محکوم علیه به اتهام ارتکاب آن محکوم شده است به فرض ثبوت، جرم نباشد یا مشمول عفو عمومی شده باشد یا به جهتی دیگر از جهات قانونی قابل تعقیب نباشد رأی نقض بلاارجاع می‌گردد.

ب- اگر رأی منقوض، قرار باشد یا حکم بعلت نقض شود پس از نقض برای رسیدگی مجدد به همان دادگاه صادر کننده رأی ارجاع می‌شود.

ج- اگر رأی یا حکم به علت عدم صلاحیت ذاتی دادگاه نقض شود پرونده به دادگاهی که دیوانعالی کشور صالح می‌داند ارجاع و دادگاه مرجوع‌الیه مکلف به رسیدگی می‌باشد.

د- در سایر موارد پس از نقض، پرونده به شعبه دیگر دادگاه (به تشخیص دیوانعالی کشور) ارجاع می‌گردد.

▣ تبصره- در مواردی که دیوانعالی کشور حکم را به علت نقص تحقیقات نقض می‌نماید مکلف است کلیه نواقص تحقیقات را مشروحاً ذکر نماید.

● ماده ۲۴- مرجع رسیدگی پس از نقض در دیوانعالی کشور بشرح ذیل اقدام می‌نماید:

الف- در صورت نقض قرار در دیوانعالی کشور، باید از نظر دیوان متابعت نماید و وارد رسیدگی ماهوی شود.

ب- در صورت نقض حکم بعلت نقص تحقیقات، باید تحقیقات مورد نظر دیوان را انجام دهد سپس مبادرت به انشاء حکم نماید.

ج- در صورت نقض حکم در غیر موارد مذکور دادگاه می‌تواند رأی اصراری صادر نماید اگر یکی از کسانی که حق درخواست تجدیدنظر دارد تقاضای تجدیدنظر نماید پرونده مجدداً در دیوانعالی کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد، هرگاه شعبه دیوانعالی کشور استدلال دادگاه را بپذیرد حکم را ابرام می‌نماید و در غیر این صورت پرونده در هیئت عمومی شعب حقوقی یا کیفری دیوانعالی کشور حسب مورد مطرح و چنانچه نظر شعبه دیوانعالی کشور مورد تأیید قرار گرفت حکم نقض و پرونده